

Fotografie? Zásadně po internetu!

Tuzemské fotolaby digitálním fotografům

Patrik Malina

Bez nadsázky lze říci, že poslední desetiletí je možno díky masivnímu nástupu digitálních technologií zařadit mezi nejzásadnější milníky v téměř dvousetleté historii vývoje fotografie. Protože v současné době je digitální fotoaparát v podstatě spotřebním zbožím, jeho využívání posílilo a dále rozšířilo širokou základnu fotoamatérů, jejichž hlavním požadavkem a přáním je dostupný a přiměřeně drahý servis v podobě pohodlné výroby fotografií z elektronických podkladů. Absence „fyzického“ média v podobě filmu a dostupnost internetu přiblížil i tuzemské fotografické nadšence vizi zadávání fotografických zakázek prostřednictvím elektronických objednávek z pohodlí domova či kanceláře. Rozhodli jsme se prozkoumat, jaká je v této oblasti skutečná nabídka a z čeho se zájemci o běžné fotografie pořízené „digitálem“ mohou těšit. Protože vody, do kterých se pouštíme, jsou dosti zrádné, rádi bychom předestřeli důležitý předpoklad: jakákoliv následující hodnocení jsou vztažena k ryze amatérským požadavkům a je pochopitelné, že náročným uživatelům či profesionálům některé naše závěry zdaleka nemusí připadat relevantní.

Co a pro koho

Jak jsme již uvedli v předchozím odstavci, naším záměrem bylo zevrubně prozkoumat možnosti, jež se nabízejí běžným fotoamatérům v oblasti pořizování fotografií (teď myšleno v podobě fyzických „výstupů“ na papíře) na základě výhradně elektronických podkladů. Dlouhou dobu přežívala pověra, že pořízení fotografií ve fotolabu je oproti procesu na základě klasického filmu dražší, a proto se přechod na „digitál“ nevyplatí. Prověřili jsme tedy, zdali při zadání zakázky na běžný „spotřebitelský“ formát, tedy zhruba u snímků o rozměrech 10 x 15 cm, je možno očekávat přijatelnou kvalitu za ceny odpovídající totožným výstupům u zakázek na základě tradičních filmů, resp. nejrozšířenějších kinofilmových materiálů.

Jedním z hlavních kritérií při výběru fotolabů pro srovnávání byla možnost zadat zakázku bez osobní návštěvy, tedy přenosem souborů po internetu, a to bez ohledu na to, zda je potřeba využít určitou klientskou aplikaci, či postačí webové rozhraní – obě uvedené možnosti budou nadále zmíněny a posouzeny. Protože naším záměrem nebylo zhodnotit extrémní možnosti, nečekejte zde verdikt z oblasti formátů nad normovanou „áčtyřku“, ani hodnocení supersnímků s rozlišením třeba 1 200 dpi, neboť tyto sféry dle našeho názoru nenáleží do běžné spotřebitelské praxe. Na druhou stranu důležitým faktorem při hodnocení byl čas vyhotovení zakázky či jeho vliv na výslednou cenu. Přestože předpokládáme nijak výjimečně odborně připraveného zákazníka, pokud fotolab nabídl možnost docílit lepší barevné kvality např. uveřejněním barevného profilu výstupního zařízení, ovšem s doprovodnou smysluplnou informací pro jeho využití, je to považováno za výhodu. Neoddiskutovatelným faktem je pak možnost vyzvednutí hotových snímků – počet sběrů či poboček, kde je možno zakázku převzít, hraje významnou roli.

Část první: Přehled fotolaboratoří

Ultralab&syn
www.ultralab.cz

Při práci s on-line sběrnou této firmy na první pohled získáte dojem ze seriózní práce, jenž se postupně bohužel mírně začne rozplývat. Velmi kvalitně jsou zpracovány úvodní texty, perfektní je

dokumentace k přípravě snímků před odesláním do laboratoře a na drobné potíže narazíte až při pokusu o samotnou realizaci. Objednávku fotografií nelze sestavit rovnou – prvním krokem je totiž vytvoření "soukromého" fotoalba, jež posléze můžete transformovat na zakázku jako takovou. Zde jsme narazili na potíže se samotnou aplikací, neboť po několik pádech stránek jsme mimochodem objevili, že formát TIF neprojde (i když v úvodních textech je to řečeno jinak), stejně jako překročení max. kapacity 50 MB, což je u kvalitních snímků opravdu málo. Přesto se nám nepodařilo do alba zařadit více než 6 snímků a překročit kapacitu zhruba 10 MB. Navíc, důvod nefunkčnosti jsme neznali, neboť chybové hlášky chybí. Na druhou stranu disponuje laboratoř slušným internetovým připojením, neboť samotný přenos souborů byl poměrně rychlý. Bohužel, zadávání zakázky doprovázely i další potíže. Nejhorší je nejistota zákazníka v celém procesu – formulář nám průběžně neukázal, jaký je cílový formát fotografií, neviděli jsme kalkulovanou cenu, nedozvěděli jsme se, kdy budou fotografie hotové, navíc jsme dostali na výběr některé "podivné" parametry... Upřímně, obávali jsme se, jak to vlastně dopadne. Laboratoř nakonec prokázala svou velmi rychlou dodací lhůtu, takže fotografie byly tentýž den k dispozici hotové. Naši radost zkalila skutečnost, že v rámci jediné zakázky fakticky nebylo možné zadat různé velikosti snímků, takže výsledkem byla série fotografií o rozměrech 10x15 cm – žádáte-li jiný rozměr, je potřeba vyhotovit zakázky oddělené. Po stránce výsledné kvality nebyl důvod k zásadní nespokojenosti, neboť fotografie byly barevně vyvedeny poměrně věrně, ovšem s mírným posunem u některých snímků: u záběru pořízeného bleskem došlo k přílišnému ztmavení, naopak zimní scéna s množstvím sněhu a modré oblohy byla přesvětlena a pralesní interiér s odstíny zelené byl mírně posunut k šedé nevýraznosti. Bohužel zásadní nevýhodou zůstává skutečnost, že firma nabízí jen 3 fyzická odběrná místa a jinak potřeba snímky zasílat na dobírku.

obrázek

ultralab.tif

Ačkoliv stránky firmy Ultralab&Syn jsou velmi dobře zpracovány a nabízejí řadu informací, sledování zakázky je téměř nemožné.

konec obrázek

Foto Škoda

www.fotoskoda.cz

Ačkoliv přespolním nebude tento proslulý stánek všech fotografů tak dobře znám jako Pražanům, internetová služba je pochopitelně dostupná univerzálně. Webové stránky této laboratoře sice nejsou žádným výkřikem moderního webdesignu, ale jednoznačně zde zvítězila účelnost a přehlednost. Potřebné návody a detailní vysvětlení postupů jsou po ruce, takže s přípravou zakázky nebudete mít problém, stejně jako s přehledným zjištěním cen. Stejně tak formulář pro vkládání souborů k zaslání je jasný a dobře použitelný. Zajímavou vlastností používané tiskové technologie je rozlišení 400 dpi (běžně bývá 300), což dovoluje zákazníkovi zvýšit kvalitu, mají-li zdrojové soubory dostatečnou „náplň“. Bez problémů lze vybrat tisk lesklých, matných, barevných a černobílých snímků, a to v široké škále velikostí.

Přestože objednávková aplikace se chovala téměř stále korektně, kompletní přenos souborů v jedné várce „neustála“, takže jsme byli nuceni proceduru opakovat v několika krocích. Následně po uložení dat je možno ještě přesně dopracovat specifikaci prací, jež budou provedeny. Díky přehlednému rozvržení stránek máte neustále k dispozici důležité informace, jako třeba úhrnnou cenu. Výhodou je i možnost rozpracovanou zakázku dočasně opustit bez definitivního objednání a v budoucnu se k ní vrátit, zaslat další snímky a posléze nechat vyhotovit fotografie.

Zásadní nevýhodou tohoto fotolabu je totální absence poboček, takže mimopražský zájemce je odkázán na dobírku, neboť osobní odběr je možný výhradně v jediné prodejně. Na druhou stranu, výstup byl naprosto perfektní a k naší plné spokojenosti. Nejen že jsme v rámci jediné zakázky mohli definovat různé velikosti snímků, ale také jsme byli dobře informováni o průběhu prací a při převzetí jsme obdrželi profesionálně vypadající sestavu o souhrnu provedených prací. Kvalita snímků byla velmi dobrá, barvy byly podány věrně a uchovaly si svou živost. Nedošlo ani k přesvětlení, ani nežádoucímu ztmavení snímků bez ohledu na náročnost fotografované scény.

Škodou jen zůstává, že pro snímky je možno osobně dorazit jen na jediné místo, jinak vám firma nabízí pouze dobírku, jež se vyplatí od větších objemů.

obrázek

skoda.tif

Foto Škoda nabízí služby na opravdu profesionální úrovni a webové stránky dovolují mimo jiné perfektně specifikovat zakázku.

konec obrázek

Fotolab

www.fotolab.cz

Fotografické služby této společnosti jsou dostatečně dobře známé všem fotoamatérům již z dob, kdy kralovala výhradně klasická "chemická" cesta. Pokud dáte na tradici, tak zde jste bezesporu na správném místě, ale netřeba se obávat, moderní technologie dorazily i sem.

Jednou z klíčových výhod je v tomto případě nekompromisní nabídka sběren, kde si je možno na celém území ČR hotové snímky převzít a neutracet tak za dobírku. Objednávání fotografií můžete provádět jak přes poměrně kvalitní webové rozhraní, tak pomocí klientské aplikace, a podporu pro tento systém zapracovala do své aplikace i firma Zoner. Použili jsme tedy Zoner Media Explorer, a bez nadsázky lze říci, že jde o nejkomfortnější způsob zhotovení a zaslání fotografií ke zpracování. V průběhu přípravy máte neustále perfektní přehled o zařazených snímcích, cílových rozměrech či kalkulované ceně. Opravdu výborné je pak internetové připojení, neboť přenos námi zasílaných zdrojových souborů trval jen několik minut, což bylo příjemným překvapením, takže této fáze se vůbec nemusíte obávat.

Bohužel, velmi nepříjemné překvapení nás čekalo ve chvíli, kdy jsme po jasném e-mailovém upozornění o dohotovení zakázky vyrazili na pobočku, již jsme si v zadání vybrali k doručení. Přestože e-mailová zpráva potvrzovala toto místo odběru, realita byla zcela jiná: personál poměrně velké a zavedené knižní prodejny v centru Prahy, jenž měl službu zajistit, o zakázce neměl tušení, o formě zasílání přes internet nevěděl už vůbec a na naše dotazy reagoval nechápavými pohledy a zmatenými odpověďmi. Ba co více, nebyl schopen ani firmu Fotolab kontaktovat a stav naší zakázky ověřit. Jinými slovy, logistika zklamala, zásilku jsme neobdrželi a dodavatel službu dle našich měřítek nerealizoval, což je v podstatě důvod k diskvalifikaci. Přestože si tedy máte možnost v objednávkách vybrat z mnoha dodacích míst, naše zkušenost tento potenciál nepotvrzuje, spíše zpochybňuje. Na zákaznické telefonní lince jsme se dozvěděli, že zásilka údajně doručena byla, avšak personál poměrně nově zřízeného odběrného místa zřejmě o službě nevěděl. Prostě jsme měli smůlu.

obrázek

fotolab.tif

Díky integraci do nástroje Zoner Media Explorer nabízí Fotolab jedno z nejkomfortnějších rozhraní pro zadání zakázky. Bohužel, při dodání nastaly potíže.

konec obrázek

FotoStar

www.fotostar.cz

I tato společnost je na českém trhu zastoupena poměrně dlouho a představuje tak pevný bod pro tradicionalisty či věrné zákazníky. Přestože výroba fotografií z klasických filmů možná ještě stále převažuje, dodávky pomocí elektronických formátů jsou plně podporovány a tato logistika byla dobře zvládnuta. Opět je zde potřeba zmínit, že zásadní výhodou je nabídka počtu odběrných míst, kde lze fotografie vyzvednout.

Stejně jako konkurenční Fotolab se si tato firma domluvila se Zonerem, takže v Zoner Media

Exploreru najdete analogicky klientské rozhraní pro zasílání objednávek. I v tomto případě se jedná o velmi spolehlivý, přehledný a poměrně komfortní nástroj, s nímž je práce velmi příjemná. K dispozici však máte i variantu pomocí webových stránek, jež navíc dovoluje zadat objednávku buďto přenosem souborů rovnou z vašeho PC, nebo převedením z existujícího alba na internetu. Podpůrné informace na webu jsou přiměřeně obsažné, ovšem mohly být určitě více propracovány, přestože to nejdůležitější ze dozvíte.

Jako citelnou nevýhodu jsme shledali dobu výroby zakázky. Firma nabízí režimy Normal a Hobby, jež dovolují zhotovit specializované práce, ale téměř za týden, a nejrychlejší EXPRESS zase umí jen dva formáty (10x15, 20x30), což je znatelná konkurenční slabina. Na druhou stranu, přenos souborů byl velmi rychlý, neboť internetová konektivita je zřejmě dostačující. Zakázku objednanou v expresním režimu jsme obdrželi následující den po odeslání, a to bez problémů na vybraném distribučním místě. Znatelnou slabinou je právě fakt, že pro vyhotovení do cca 24 hodin je nutno zvolit omezující "zrychlený" režim, ačkoliv ostatní firmy tento čas považují za běžný, a hlavně si nepřirážejí na ceně – naše snímky stály cca 8 Kč, což je dost. Kvalita však byla velmi dobrá, znatelný barevný posun jsme zaznamenali pouze u fotografie se zimním motivem, jež byl mírně přesvětlen.

obrázek

fotostar.tif

Kromě dobré možnosti sestavení objednávky pomocí Zoner Media Exploreru nabízí FotoStar také velmi širokou škálu odběrných míst pro hotové zakázky.

konec obrázek

droxi FOTO

www.droxi.cz/cs/droxi-foto/

Společnost tohoto jména je mnoha uživateli podvědomě vnímána jako "masový výrobce" fotografií pro každého a často bylo možno se setkat se zkušenostmi, jež dobré pověsti neprospívaly, což ještě více podnítilo naši zvědavost. V tuto chvíli můžeme říci, že tento dodavatel fotoslužeb je pro nás největším překvapením, a to hned v několika ohledech.

Velmi dobré možnosti jsou poskytnuty již při zadávání zakázky, neboť si můžete vybrat z odeslání pomocí webové aplikace nebo využití speciálního klientu, jež bez problémů stáhnete a nainstalujete na svůj počítač. Právě klientská aplikace je velice jednoduchá, intuitivní a dobře provádí přesně to, co po ní chcete – bez problémů jsme si sestavili kolekci, definovali v rámci jediné objednávky různé rozměry snímků a po evidentně velmi rychlé internetové přípojce data odeslali. Přestože byla zvolena služba expresní, bylo možno využít více velikostí snímků, což nás potěšilo. O přijetí i vyhotovení zakázky jsme byli perfektně a bezodkladně informováni e-mailem a přestože jsme si vybrali k odběru poměrně malou, ničím výjimečnou drogerii, personál prodejny byl dobře informován a zásilku nám cca 24 hod. po objednání bez okolků předal.

Kvalitu fotografií lze označit jako velmi slušnou, u dvou jsme zaznamenali mírnou tendenci k přesvětlení. Cena odpovídá faktu, že dodavatel označuje zásilku při této rychlosti vyhotovení jako expresní, takže cca 8 Kč za snímek je poměrně dost. Nicméně se jedná o službu s dobrými možnostmi a slušnou spolehlivostí.

obrázek

droxi.tif

Jednou z důležitých výhod služby firmy droxi FOTO je vlastní, dobře ovladatelný a přehledný klient pro sestavování objednávek.

konec obrázek

Foto Morava

www.fotomorava.cz

Pro fotoamatéry i profesionály z "východní části střední Evropy" je tato společnost dobře známým a velmi slušně zavedeným dodavatelem fotografických prací. Firma disponuje desítkami sběren a obchůdků především na Moravě, avšak i zbytek republiky je pokryt, což je klíčovým faktem pro případné vyzvednutí vyhotovených snímků, a případně je zde samozřejmě možnost dobírky. Přestože z dřívějších zkušeností (díky nimž jsme tuto laboratoř vybrali) víme, že Foto Morava je na vysoké technologické úrovni, obsah webových stránek a internetová komunikace tomu úplně přesně neodpovídají. Pro zadání zakázky je nejprve nutno provést registraci a sestavit fotoalbum, což proběhlo bez problémů až poté, co jsme opustili prohlížeč Mozilla a použili proprietární MSIE. Jako drobnou nevýhodu chápeme fakt, že není možno v rámci jediné zakázky při snaze o co nejrychlejší vyhotovení zároveň požadovat pro každou fotografii jiný rozměr či varianty lesk/mat. K nervozitě při sestavování zakázky přispěl i fakt, že internetové spojení bylo opravdu poměrně pomalé. Pro začátečníky je rovněž určitou nevýhodou, že laboratoř na svých stránkách nabízí jen velmi stručnou nápovědu. Velkým kladem je naopak nabídka klientské aplikace Manažer fotoalb, jež eliminuje popsané problémy s webovými stránkami a přináší značný komfort při práci s kolekcemi, přenosem souborů na server i samotným objednáváním prací. Všele doporučujeme této možnosti využít.

Výrazným kladem realizované zakázky byla především cena – protože jsme za snímek 10x15 cm zaplatili 4.90 Kč, a to i přes poměrně rychlé vyhotovení v čase pod 24 hodin, máme téměř podezření, zdali se personál při účtování nespletl, ovšem vystavená účtenka hovoří jasně a vše dosvědčuje jako korektní. Kvalita snímků byla velmi dobrá, nezaznamenali jsme žádné výraznější barevné posuny ani jiné problémy, takže celkový dojem z hotových fotografií je velmi dobrý.

obrázek

fotomorava.tif

Pokud si vyberete tuto firmu, jež nabízí mimo jiné výborné ceny, dejte při tvorbě objednávky rozhodně přednost klientské aplikaci před webovou stránkou.

konec obrázek

Srovnání fotolabů

Z našeho malého srovnávacího testu si odnášíme především zkušenost, že zákazník má na vybranou, a to ve všemožných ohledech. Pokud bychom jako hlavní kritérium použili cenu, jasným favoritem je Foto Morava. V případě, že hledáte dobrý kompromis mezi sestavováním zakázek, možností odběru kdekoliv a přijatelnou cenou, droxi FOTO či FotoStar se ukázaly jako rozumná volba, a pokud nespěcháte, lze náklady opravdu zajímavě snížit. Jste-li pak v dosahu Prahy a hledáte profesionální službu od začátku do konce za slušnou cenu, velmi nás zaujal Foto Škoda. Podrobnější údaje najdete samozřejmě v příložené tabulce, takže konečné rozhodnutí můžete provést na základě vašich speciálních nároků.

Část druhá:

Cesta za lepšími snímky aneb než odešlu zakázku

Formáty a ořezy

Klasický postup zadávání zakázek, jež jsou zhotovovány z tradičních materiálů, má mnoho nesporných výhod, mezi něž patří především využívání zavedených standardů. Prakticky všichni fotoamatéři dnes pracují s kinofilmem, jehož rozměr je prostě jasný, a laboratoře mají své stroje pochopitelně plně přizpůsobeny tomuto "formátu". Zdrojem pro digitální fotografii je však soubor,

a to je roztodivná struktura. Problémy nastávají nejen díky různému způsobu reprezentace obrazových dat, ale také díky množství obrazových bodů, nastavené velikosti apod.

Jedním z nejběžnějších formátů, s nímž pracuje drtivá většina aparátů a laboratoří, je JPEG. Jde o způsob uložení obrazových dat, jenž využívá vlastní kompresi (redukci nadbytečné informace) s cílem snížit velikost cílového souboru. Důležité je, že kompresní postup je tzv. ztrátový, takže pokud jednou vytvoříte JPEG soubor s určitým poměrem komprese (lze to regulovat), návrat k původnímu, velkému souboru s plnohodnotným obsahem není možný. Důležité je, že JPEG má své "redukční" postupy dobře propracovány, takže u fotografií menších formátů nemusí být snížení kvality patrné.

Jiným, poměrně populárním a dostupným formátem je TIFF, jehož hlavní výhodou je kompletní, neztrátové ukládání obrazových dat. Výsledkem jsou pochopitelně větší soubory, avšak také vyšší kvalita při pořízování zvětšenin. Pokud váš aparát toto umí (též lze využít jako prostředníka formát RAW), je vaše volba při snaze o kvalitní zvětšeniny jasná.

Volba formátu nebývá tak závažným problémem, jako nastavení velikosti snímku a jeho rozlišení. Protože velikost fotografického papíru je standardizována, je typickým problémem na normovaný rozměr "napasovat" fotografie, jež jsou typicky ve zdrojových souborech každá jiná. Jednou ze "zákeřností" je nepsaná úmluva, že políčko filmu má strany v poměru 2:3 (tedy 24 x 36 mm u kinofilmu), čemuž odpovídají i poměry stran běžně vyráběných fotopapírů (třeba 10 x 15 cm), takže převod je zde bez potíží – nic nebude přesahovat kraje, když vše zvětšíme v dané úměře. Jenže soubory, obzvláště pokud děláte vlastní ořezy a retuše, tuto konvenci málokdy naplňují, a navíc řada aparátů produkuje atypický poměr stran 4:3. Právě z tohoto důvodu fotolaboratoře nabízí volbu režimu, jak se v takovéto situaci zachovat. Metoda "ořez" provádí vyplnění celé plochy normovaného fotopapíru v cílovém rozměru, a to, co díky nepřesnostem v zadání "přeteče", je fyzicky mimo papír, tedy pryč. Výhodou je celá plocha bez okrajů, nevýhodou je ztráta často důležitých detailů. Přesně opačně funguje postup "okraje", jenž celou fotografii napasuje na papír, a pokud poměr stran neodpovídal, objeví se bílé pruhy, zhusta nepravidelné. Zde jste sice o nic nepřišli, ale musíte případně ořezávat sami na cílový rozměr. Existuje i třetí varianta, tedy plný tisk na přesný papír, ale ta vyžaduje dokonale připravený soubor.

Abyste se vyvarovali nečekaných výsledků, je potřeba buďto perfektně oříznout připravené soubory na cílový formát, nebo ponechat určitou rezervu tzv. "na spad". Znamená to, že na snímcích po úpravě na kýžený rozměr zanecháte přesahy (třeba 1-2 cm), jejichž oříznutím o nic nepříjete a zajistíte si, že nevzniknou bílé okraje, a požadujete v zakázce režim "ořez". Nezapomeňte, že pokud jste s obrázkem hodně pracovali, tak jeho poměr stran může být opravdu značně odchýlen od standardu, a ořez v laboratoři vám může zasáhnout klidně i 30 % plochy, což vás ani z finančních důvodů nepotěší.

V neposlední řadě vás bude u fotografie zajímat tzv. rozlišení, tedy počet bodů, jež tvoří určitou jednotkovou plochu snímku. Nezapomínejte, že reálně pořízený počet bodů fotoaparátem (což je dáno napevno a neovlivníte to) je interpretován na skutečnou velikost fotografie (třeba v centimetrech) a převodním poměrem je právě rozlišení. Pokud tedy váš aparát pořídí snímek s informací rozloženou jako rastr 2 000 x 3 000 bodů (říkáme, že umí 6 megapixelů), tak při rozlišení 300 bodů na palec (DPI) bude delší strana velká 10 palců, tedy asi 25 cm. Chcete-li menší fotografii, musíte pomocí editoru snímek uložit s jinými rozměry, resp. s pozměněným rozlišením. Jenže typicky chcete pozměnit obě hodnoty, neboť laboratoř využívá standardní rozlišení (typicky 300 dpi) a vy potřebujete měnit i velikost. Na řadu přichází tzv. převzorkování, což je procedura v podstatě pozměňovací až destruktivní, takže si nezapomeňte uložit originály a pracujte s kopiemi. Máte-li na výběr metodu převzorkování, zkuste poměrně kvalitní "bikubickou" – nepátřejte po původu jména, hlavní je, že docela dobře funguje.

obrázek

dpi.tif

Dialog pro skutečnou velikost a rozlišení z programu Adobe Photoshop názorně ukazuje převodní vztahy: cca 3 500 obrazových bodů výšky snímků odpovídá při rozlišení 350 dpi velikosti zhruba 10 palců (25 cm).

konec obrázek

Cesta k věrným barvám

Jedním z klíčových problémů, jenž vás bude pravděpodobně při pořizování digitálních fotografií trápit, je co možná nejuvěrnější podání barev. Jedná se o trochu komplikovanější problém, takže se u něj pozastavíme.

Potíž je v tom, že popsat barevný vjem ze snímku není jako odvážit kilo cukru. Barevné vidění a zobrazování není triviální a proto si musíme pomáhat určitými pomůckami. Především je nutno si uvědomit, co je našim cílem: pokud je pro vás určující vzhled fotografie na monitoru, tak vlastně chcete, aby fotografie z laboratoře vypadala na papíře tak, jak ji předtím ze souboru zobrazil monitor. Aby bylo možné vše odladit, potřebujete tedy "odladit" monitor a případně znát, jak se chová cílové zařízení v laboratoři. Jistě cítíte, že věc se dosti komplikuje, takže je lépe sáhnout ke kompromisnímu řešení (pokud nejste nároční profesionálové).

Jednou z poměrně intuitivních možností je získání srovnávací fotografie či barevné tabulky. Jedná se v podstatě o standardizovaný výstup cílového zařízení (tedy tiskárny v laboratoři), podle něž můžete opticky (pardon, od oka) nastavit monitor tak, aby barvy na výtisku a obrazovce souhlasily. Je zřejmé, že tato metoda není dokonalá, ale může zpočátku dosti pomoci a v případě, že vaše nároky jsou na základní úrovni, vám i postačí.

V případě náročnějších prací přichází na řadu využití tzv. barevných (či ICC) profilů. Stručně řečeno je takový profil vlastně konverzní tabulkou a říká, jak se má určitý "standardní" číselný kód převést na skutečné zobrazení určitým zařízením. Důležité je, že profily jsou jak pro tiskárny, tak pro monitory, a aby jejich využití mělo smysl, je třeba být důsledný: při editaci a prohlížení by měl jeden profil respektovat chování monitoru a při konečné úpravě snímku pro tisk byste měli zohlednit právě profil fotolabu, v němž výroba proběhne. Některé námi testované firmy profily na svých stránkách nabízejí, takže se je nebojte vyzkoušet a prověřit výsledek na menší sérii snímků. Počítejte s tím, že pro pokročilejší využití těchto možností budete muset důkladně číst alespoň návod, případně nastudovat více vědomostí z literatury.

Poslední zásadní věcí, u níž se pozastavíme, jsou tzv. barevné prostory. Nelekejte se, tak jako tak již možná tuto věc znáte. Jak známo, barvy vznikají mísením jakýchsi základních složek, jež mohou být různé, o což právě jde. Prakticky každý grafický soubor si s sebou nese informaci, jakým mísením barvy vznikly, a to je třeba respektovat. Běžně se pracuje s tzv. RGB barevným prostorem (vidíte, tohle jste už zaslechli), jež je využíváno např. při výstupu na monitory, takže pokud neřeknete jinak, vaše obrázky budou takto definovány. Důležité je, že většina fotolabů chce materiál právě takto, tedy v RGB definici. Pokud pracujete v předtiskové přípravě s modelem CMYK, jenž je běžnější v profesionálním zpracování, nepamenejte, že si s ním fotolab zřejmě neporadí a provede konverzi.

obrázek

barva.tif, barva1.tif

Jednou z jednodušších metod, jak docílit alespoň uspokojivé shody barev, je kalibrace monitoru dle barevného vzorníku, staženého ve formě standardního souboru.

konec obrázek

Část třetí:

Závěrečný verdikt

Naše zkušenosti jednoznačně potvrdily, že mýtus, uvedený na počátku článku, je naprosto minulostí. Pokud věnujete přípravě fotozakázek určitou práci, není problémem pořídit výsledné fotografie ve velmi dobré kvalitě a za cenu srovnatelnou s pracemi na základě tradičních filmových materiálů. Dodací lhůty nejsou žádným limitujícím faktorem a vyhotovené zakázky lze vyzvedávat prakticky bez omezení po celém území republiky. Zkrátka řečeno, pokud dobře vyberete dodavatele, žádné diskriminace ve srovnání s tradiční výrobou se nemusíte obávat, neboť digitální fotografie se stala i v tomto ohledu standardním spotřebním zbožím.

Pokud byla obava z finálních fotografických prací posledním argumentem proti digitálnímu aparátu, pak neváhejte a bez obav jej zakupte, neboť nabídka služeb je dobrá a už se bude snad jen zlepšovat.

Co si předem dobře připravit – vložený článek*

Nepodceňujte přípravu

Než odešlete své výtvary do digitálního fotolabu, rozhodně je namístě se ujistit, že materiál byl na vaší straně připraven dostatečně kvalitně, abyste předešli případným následným zklamáním, za něž personál opravdu nemůže. Pokusili jsme se sestavit kolekci důležitých zásad, jež by vám v počátcích experimentování mohla dobře posloužit jako vodítko.

Nastavte přesně rozlišení a skutečné rozměry

Chybně nastavené rozměry souborů a s nimi související rozlišení může vést k nečekaným výsledkům, ubohou kvalitou počínaje a velikostí fotografií konče. Většina editorů dovoluje exaktně nastavit jak rozlišení, tak přesnou velikost snímku (viz jiné místo článku), takže tuto fázi nepodceňujte. Nejste-li si jisti, ověřte si třeba telefonicky, jaké rozlišení výrobce snímků využívá u svého stroje – typicky to bývá 300 nebo 400 bodů na palec (DPI) – a v souladu s tímto předpokladem soubory upravte. Myslete také na to, že detailním nastavením přesného formátu a rozlišení se také vyhnete nečekaným ořezům či naopak nerovnoměrným bílým okrajům na cílových fotografiích.

Využijte co nejlepší formát

Protože většinou využívaný formát JPG je svou podstatou "ztrátový" a vždy způsobuje určitou nepřesnost oproti původnímu obrazu (pochopitelně za cenu snížení velikosti souboru), je třeba na to brát ohled. Máte-li možnost zaslat do laboratoře TIF soubor (a váš aparát je umí snímat, resp. poskytnout data RAW pro jejich výrobu), dejte jim přednost, neboť máte šanci docílit vyšší kvalitu. Pokud vaše laboratoř "umí" jen JPG soubory, pak si dejte při jejich výrobě opravdu záležet: nezapomeňte, že míru komprese (tedy "znehodnocení") obrazové informace lze v seriózním editoru definovat, a vždy využívejte tu nejvyšší kvalitu souboru. Nabízí-li se též formát BMP, platí pro jeho využití zhruba táž pravidla jako pro TIF. A pokud k přenosu do laboratoře můžete využít archiv ZIP, netřeba se ničeho obávat: jde o kompresi neztrátovou, a tedy nijak ovlivňující kvalitu výsledného obrazu.

Zjistěte cenu dodání

Pokud nebudete hotovou zakázku odebírat přímo v laboratoři či v "kamenné pobočce", dobře si zjistěte či ověřte, kolik vás bude stát dodání na dobírku, zda neexistuje sleva při platbě převodem z účtu na účet apod. Vezměte v úvahu, že u malých zakázek se zasílání s dobírkou vůbec nemusí vyplatit, neboť při zvětšování počtu snímků cena roste úměrně, avšak zaslání poštou typicky stojí stejně hodně bez ohledu na malý objem zásilky.

Pozor na barvy

Pokud alespoň trochu lpíte na tom, aby barvy na fotografiích vypadaly reálně, nezapomínejte čas od času provést základní kalibraci monitoru či porovnat jeho chování s kalibrační, resp. ukázkovou fotografií z fotolabu. V případě zpracování zdrojových souborů nezapomeňte, že většina laboratoří vyžaduje barevný prostor RGB, jenž je sice běžný a většinou výchozí, ale snadno může být při poloprofesionální práci převeden na CMYK, na což je poté snadné zapomenout.

konec vložený článek